

**Generalitat
de Catalunya**

Departament de Justícia

Experiències en la gestió de la seguretat penitenciària

Eines per a la seguretat penitenciària

Departament de Justícia

Direcció General de Serveis Penitenciaris

Model de participació i mediació penitenciària

Nou paradigma que orienta les relacions entre professionals-interns

Potencia la responsabilitat i compromís de canvi dels interns

Possibilita una millora en el desenvolupament del rol dels funcionaris de vigilància i de rehabilitació

Fomenta valors ciutadans. Ajuda a superar la subcultura carcerària

Afavoreix clima social, tant en interns com entre professionals

Necessita formació específica

Departament de Justícia

Direcció General de Serveis Penitenciaris

EL MODEL DE PARTICIPACIÓ I CONVIVÈNCIA

Punts de partida

Model de rehabilitació de llarg recorregut

Sistemes de classificació interior potenciadors del tractament

Regulació legal facilitadora de la participació

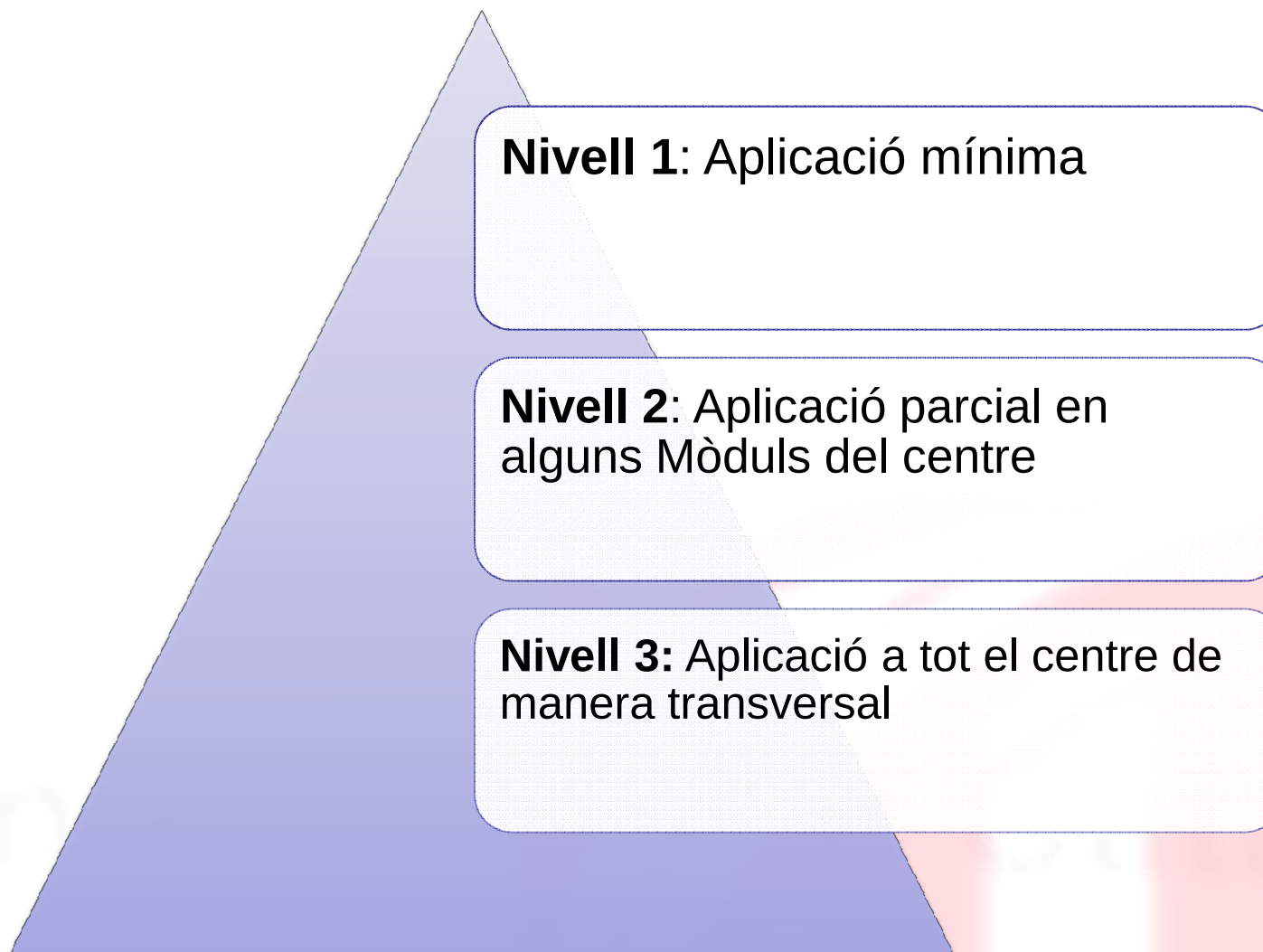
Experiència contrastada en mòduls de participació

Departament de Justícia

Direcció General de Serveis Penitenciaris

Nivells d'aplicació del model de participació a Catalunya

Centres de Nivell 1

Centrar esforços en alguns elements que, per sí mateixos, afavoreixen el clima social:

- Incrementar **l'estabilitat de la població en els mòduls**
- Revisar i confeccionar juntament amb els interns el seu **Programa Individualitzat de Tractament**.
- Efectuar una bona adjudicació i diversitat de **notificacions de fets positius**
- Establir **fórmules alternatives** de resolució de conflictes.
- Implantació d'un **programa d'acollida al mòdul**.

Centres de Nivell 2

Garantir la igualtat dels interns en l'accés als MPC

Evitar la concepció de privilegi pels interns i professionals participants

El nivell de rigor i intensitat de la intervenció és igual que a la resta de mòduls

En relació als sistemes de participació

- S'especifiquen les **comissions** i sistemes de participació
- Existeix un programa **d'acollida**
- Existeix un programa de gestió **alternativa de conflictes**

MR7

Mòdul de participació i convivència

Si crees que el tiempo que pases en prisión puede ir acompañado del aprovechamiento del mismo, y puedes aportar tu conocimiento, tu capacidad o tu aptitud para compartirlo con los demás...

Si crees que te apetece motivar, organizar y gestionar las actividades de un módulo...

Si crees que te apetecería participar en mejorar la convivencia y quieres tomar mayor responsabilidad en tu propia trayectoria en prisión...

Si desees mayor
información, dirige-te a tu
equipo o haz una instancia
al equipo de MR7

En tu instancia

haz constar tu módulo actual, motiva tu
petición y solicita ser atendido para
mayor información o para que se estudie

Equip multidisciplinari

Caps de mòdul: Javier i Feliciano

Jurista: Antonio

Psicòloga: Gloria

Educadors: Jordi i Eva

Treballadora social: Berta

Mestre: Cosme

Departament de Justícia

Direcció General de Serveis Penitenciaris

Idiomes

Català
Anglès
Castellà
Francès

Culturals

Club de premsa
Dibuix
Disseny amb fils
loga
Acrobàcia

Rehabilitació

Programa d'acollida
Preparació de permisos
Educació emocional
Desenvolupament moral i valors
Resolució de problemes
Creixement personal
Teràpia canina

Oci

Cine
Video jocs
Escacs
Hort

Esportives

Futbol
Gimnàs intramodular
Bàsquet

Des del MR7 de l'Àrea de Preparació per a la Vida en Llibertat us volem oferir una forma diferent de conviure al centre penitenciari Brians 2.

El Reglament Penitenciari recull al Capítol VI del Títol II la possibilitat que sigueu vosaltres els qui organitzeu l'horari i les activitats de caire educatiu, recreatiu, religiós, cultural i esportiu dins del mòdul.

Com? Mitjançant comissions, formades per presidents, secretaris i d'altres participants, als quals escollireu vosaltres en eleccions anuals.

La participació en qualsevol activitat del mòdul (autogestionada o no) i el desenvolupament de tasques de gestió, organització i monitoratge d'activitats, quedarà reflectiva al SAM com qualsevol altra activitat de rehabilitació.

Departament de Justícia

Direcció General de Serveis Penitenciaris

Centres de Nivell 3

El model de participació serà aplicat a tots els mòduls del centre penitenciari

Seguirà el model implementat al CP Lledoners-2013

Departament de Justícia

Direcció General de Serveis Penitenciaris

Model de participació del CP Lledoners

Comissions
de
participació

Pla
d'acollida

Gestió de
la
informació

Departament de Justícia

Direcció General de Serveis Penitenciaris

Model de participació del CP Lledoners

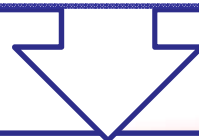

Comissions
de
participació

Sistema d'eleccions de representants

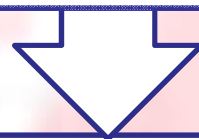
Subcomissions a cada mòdul

Educativa	De convivència (RAC)	De lleure i esportiva	Serveis generals	Gestió ambiental
-----------	----------------------	-----------------------	------------------	------------------

Comissió general de mòdul

President i Secretari: interns escollits per votació de tots els interns. Participa personal de vigilància i rehabilitació.

Comissió general del centre

Preside el gerent/Secretari un intern

Equip directiu més representants de cada mòdul

Departament de Justícia

Direcció General de Serveis Penitenciaris

Model de participació del CP Lledoners

Pla
d'acollida

**Equip
d'acollida:**

Cap de mòdul (vigilància)

Un membre de l'equip de tractament

Tres interns formats com “promotors
cívics”

Objectius:

Informar del funcionament

Afavorir la integració al mòdul

Prevenir conflictes

Departament de Justícia

Direcció General de Serveis Penitenciaris

Model de participació del CP Lledoners

Gestió de
la
informació

Bústia de suggeriments al mòdul per
recollir queixes de manera anònima

Full informatiu general del mòdul

Enquesta general de satisfacció a
interns i professionals

Pla de comunicació i participació de
les famílies dels interns

Departament de Justícia

Direcció General de Serveis Penitenciaris

Model de participació i convivència

Complementari al nostre model de rehabilitació i de seguretat, que es mantenen vigents

Les fórmules de participació i convivència **són un medi no una finalitat en sí mateixes.**

Afavoreix un clima adient per millorar l'impacte dels programes de tractament però no són el tractament.

Departament de Justícia

Direcció General de Serveis Penitenciaris

RESOLUCIÓ ALTERNATIVA DE CONFLICTES

Experiències i models organitzatius

CP Figueres (2008)

- Funcionari gestor de la comissió disciplinària

CP Brians 1 (2012)

- Entitat externa. Voluntariat.

CP Quatre Camins (2013)

- Entitat externa. Voluntariat

CP Lledoners (2013)

- Caps d'unitat i educadors socials. Comissions de convivència.

Objectius

Millorar la convivència i relacions entre iguals

Reduir número i intensitat de conflictes i, per tant, expedients disciplinaris

Disminuir el nombre d'interns incompatibles

Prevenir nous conflictes

Millorar les estratègies en resolució de conflictes potenciant les respostes no violentes

Educar en la reparació del dany causat (justícia restaurativa) i l'afrontament responsable de les seves conseqüències

Normalització del sistema de relacions al centre

Trencament de la subcultura i sistema de valors carceraris

Via per reconstruir lligams socials entre individus

Incrementar el protagonisme de les persones en la regulació dels conflictes

Departament de Justícia

Direcció General de Serveis Penitenciaris

Àmbit d'aplicació

Accés al servei de mediació

Llistat d'incompatibilitats

Agressions entre interns

Casos amb expedient disciplinari incoat per:

Insults o maltractament a d'altres interns

Insults a professionals o desobediències

Possibles efectes legals de la mediació

Suspensió compliment sanció

Reducció de la gravetat en la qualificació

Reducció de la sanció i dels terminis de cancel·lació

Suspensió del procediment sancionador

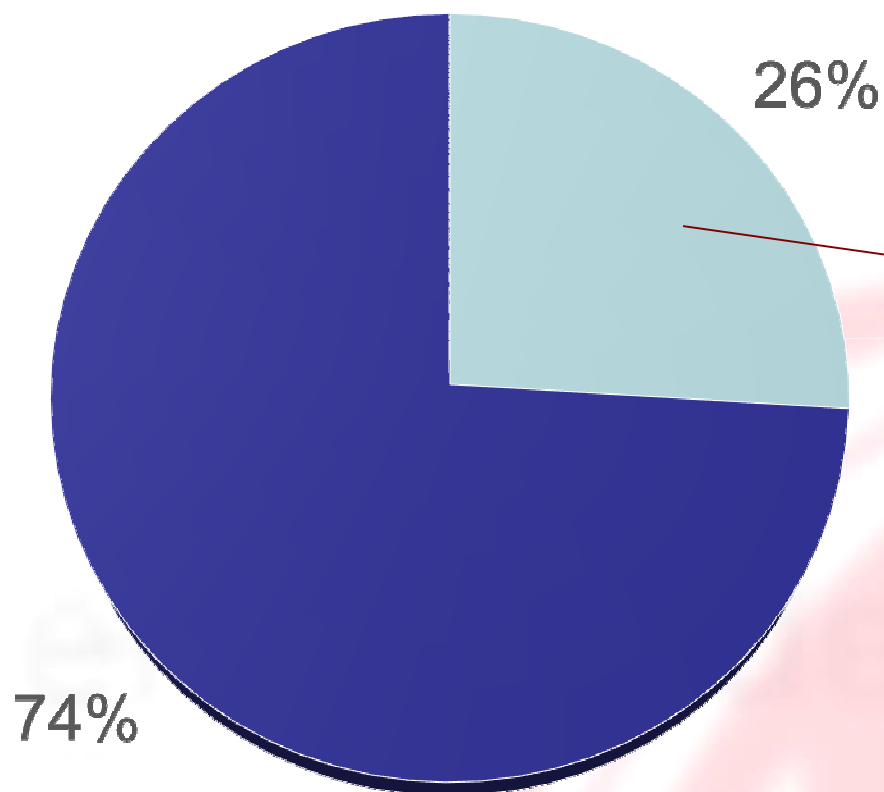

Departament de Justícia

Direcció General de Serveis Penitenciaris

Principals resultats

■ No iniciades ■ Iniciades

- Conflicte resolt
- Trasllat o llibertat
- Negativa a participar

N=80 conflictes

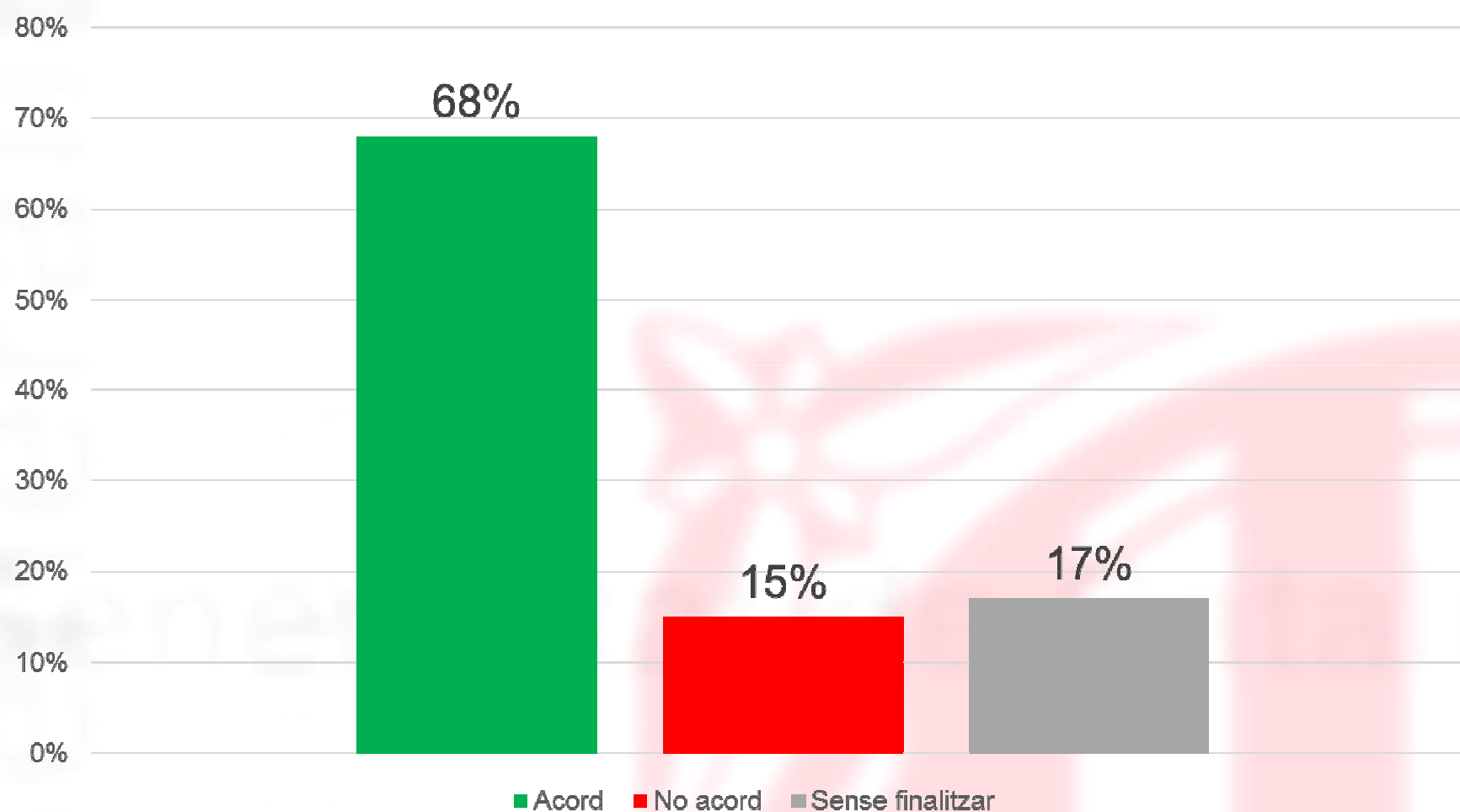

Departament de Justícia

Direcció General de Serveis Penitenciaris

Principals resultats

Resultat de les mediacions iniciades

Departament de Justícia

Direcció General de Serveis Penitenciaris

Principals resultats

El 75% dels interns participants no tornen a tenir cap expedient disciplinari per violència cap altres interns.

El grau de compliment dels acords és gairebé del 100%

Tots els participants valoren el procés molt positivament, amb la sensació de que les dues parts guanyen.

La víctima viu la mediació com una oportunitat per deixar de ser-ho: alternativa tant a la sanció com a l'evitació del conflicte.

Reptes i necessitats

Consolidar un model i un servei estable a cada CP

Formació de professionals i interns. Qualificació del procediment.

Implicació del personal de vigilància, especialment, dels caps d'unitat

Ampliar el ventall de conductes motiu de mediació

Actuar abans de l'esclat del conflicte

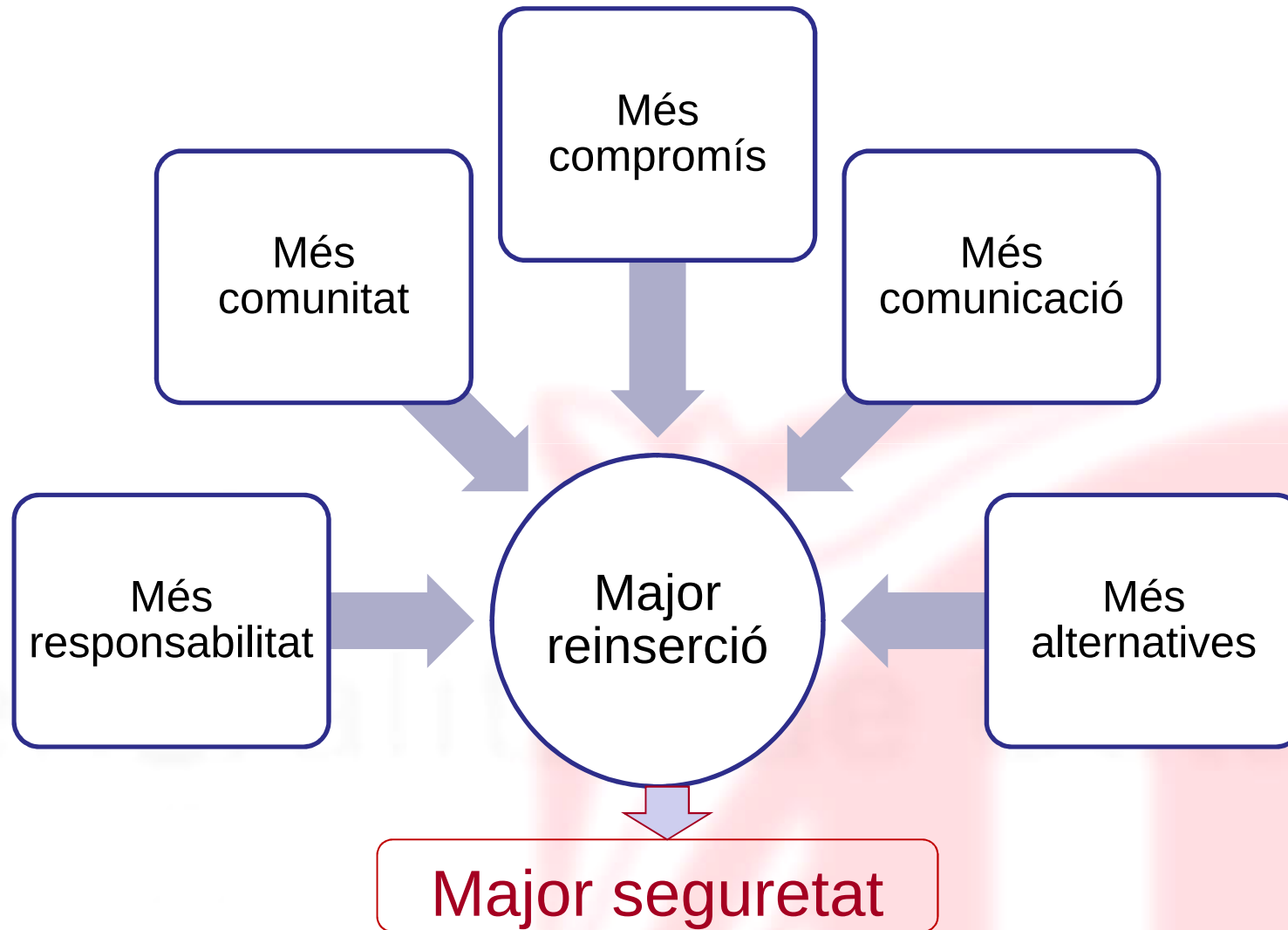
Cobertura legal a la mediació en l'àmbit penitenciari

Departament de Justícia

Direcció General de Serveis Penitenciaris

Model de participació i mediació

Departament de Justícia

Direcció General de Serveis Penitenciaris

Generalitat de Catalunya

Departament de Justícia

pmontero@gencat.cat